

Državni izpitni center

M 2 3 1 6 1 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

GLASBA

≡ Izpitna pola D ≡

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 2. junij 2023

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ A		
2	1	♦ A		
3	1	♦ B		
4	1	♦ A		
5	1	♦ B		
6	3	♦ Échappé battu v II. pozicijo en tournant, changement en tournant, entrechat-trois, glissade vstran, jeté battu, glissade vstran, assemblé battu vstran, jeté fermé vstran, jeté ouvert croisé naprej, assemblé, entrechat-quatre, sissonne fermé vstran, temps de cuissé, pas de basque.		Za zapis brez napake ali z eno napako 3 točke, če sta napaki dve, 2 točki, za tri napake 1 točka, če je napak več, pa 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ grand-jeté-entrelacé		
	1	♦ fouetté sauté		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ Labodje jezero		
	1	♦ P. I. Čajkovski		
	2	♦ premiera 1877, leta 1895 ali konec 19. stoletja nova različica ♦ klasični balet		Za vsak podatek 1 točka, skupaj 2 točki.
	1	♦ Julius Venceslav Reisinger, nova verzija v koreografiji Mariusa Petipaja in Leva Ivanova		Ime in priimek ali samo priimek enega ali dveh koreografov 1 točka.
	1	tri od: ♦ Odette ♦ Odile ♦ Siegfried ♦ Rothbart ...		Za tri pravilne odgovore 1 točka.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ poloneza		
	1	♦ valček		
	1	♦ tango		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	♦ španskemu ali španski ples		
11	5	pet od: ♦ hoja vstran (bočna hoja) ♦ pas de basque ♦ pas de bourrée vstran ♦ udarci nog v različnih ritmih ♦ pas de chat ♦ renversé ♦ obrati soutenu ...	Lahko tudi značilni kostumi, raba pahljače, kistanjet ...	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
12	4	♦ en face – naravnost ♦ croisé – križano ♦ effacé – odprto ♦ écarté – odmaknjeno		Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
13	6	šest od: ♦ Pia in Pino Mlakar ♦ Henrik Neubauer ♦ Iko Otrin ♦ Ivo Kosi ♦ Vlasto Dedović ♦ Majna Sevnik ♦ Metod Jeras ...		Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Stojimo v arabesque in zgornji del telesa nagnemo naprej proti tlom. Ustvarimo diagonalo z zadaj visoko dvignjeno nogo. 		Kandidatovi odgovori morajo zajeti bistvo posameznih korakov.
14.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Iz V. pozicije z desno nogo spredaj podrsamo po tleh, dokler stopalo ni stegnjeno, in nogo vržemo čim više v zrak. Nato nogo skrčimo na passé (na koleno oporne noge) in zapremo v V. pozicijo. 		
14.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Stojimo v V. poziciji z desno nogo spredaj. Korak a la second z desno nogo in se za pol obrata obrnemo v desno. Levo nogo vržemo v grand battement a la second na 90° in se odžženemo od desne. Obe sta iztegnjeni v zraku. V zraku dovršimo obrat in doskočimo na levo v demi plié. Desno z iztegnjenimi prsti skrčimo v kolenu. 		
14.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Stojimo v pozi croisé, z desno nogo nazaj na 90°. Roka, ki se ujema z dvignjeno nogo, je iztegnjena naprej, druga je vstran. 		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	2	<p>♦ V začetku 20. stoletja pride do velikih sprememb na vseh področjih (socialnem, v etiki in estetiki). Umetniki nočejo biti samo opazovalci, ampak hočejo dejavno sodelovati v družbenih spremembah. V umetnosti se rodita ekspresionizem in kubizem. Umetniki so iskali nove poti, da bi lahko povedali, kaj želijo in predvsem kako želijo povedati. Podobne spremembe se dogajajo na plesnem področju. Klasični balet ne omogoča koreografom dovolj svobode. Predhodnika teh teženj po spremembah sta že DELSARTE in DALCROZE, vendar njuna sistema ne izražata umetniškega sporočila.</p>		Zajeto bistvo prinese 2 točki.
	1	<p>♦ ISADORA DUNCAN: Američanka, ki je zagovarjala svobodo gibanja. Opirala se je na starogrško kiparstvo in slikarstvo, vendar ni plesala tako kakor stari Grki. V bistvu je bil njen ples improvizacija. Plesala je bosa. Njen vpliv na sodobni ples v Evropi je bil zelo velik, predvsem v Nemčiji. Delovala je tudi v Rusiji, a ni imela velikega uspeha. Njeni poskusi, da bi ustanovila šolo, niso bili uspešni, saj njen ples ni imel teoretične podlage. Njena zasluga pa je, da je postavila na oder žensko, namesto vzvišene, brezspolne balerine.</p>		Zajeto bistvo prinese 1 točko.
	2	<p>♦ RUDOLF von LABAN: prvi, ki je teoretično utemeljil takratno plesno iskanje: imenujemo ga tudi »oče sodobnega plesa«. Rodil se je v Bratislavi 1879. Na gimnaziji v Budimpešti je vodil skupino plesalcev in študiral osnove baleta. Posvetil se je študiju in preučevanju plesa, slikarstva in scenografije. Prepričan je bil, da je ples lahko samostojna umetnost – tudi brez glasbe! Ustanovil je »Solo za moderni umetniški ples« v Münchnu, na začetku prve svetovne vojne se je preselil v Švico. Po vojni je deloval največ v Nemčiji na različnih področjih: plesna teorija, nova načela plesa, organiziral in režiral je predstave v stadionih, koreografiral in režiral je predstave v gledališčih ... Študiral je smeri in kakovost gibanja, pri tem se je opiral na Delsarta in Dalcroza. Napisal je veliko knjig o plesu. Zanj je ples tridimenzionalno gibanje. Velikega pomena je socialna sestavina plesa</p>		Zajeto bistvo prinese 2 točki.

	<p>– ni zvezd ali velikih solistov. V svojih plesnih zborih je želel naučiti plesalce, da prilagodijo svoje kretnje gibom množice. Ples je obravnaval tudi kot vzgojno sredstvo. Njegova zamisel je še »Tanztheater«, ki ga je pozneje razvila Pina Bausch.</p> <p>Njegova je tudi zamisel, kako bi ples zapisali. To je pozneje izpopolnil njegov učenec Albrecht Knust – to pisavo v Ameriki imenujejo LABANOTATION–na dvodimenzionalni papir zapisati trodimenzionalno gibanje. Labanu idej ni uspelo vedno izpeljati v praksi, so pa njegovi učenci na njegovih temeljih razvili široko dejavnost – izrazni ples. V Londonu danes deluje Laban center.</p>		
2	<p>♦ KURT JOOSS: delal je predvsem v gledališču, prepričan, da je ples enakovreden drami in operi. Študiral je tudi klasični balet. V Essnu je vodil plesni oddelek na znani Folkwangschule. Koreografiral je veliko znanih baletov: Perzijska kraljica, Demon, Pavana, Izgubljeni sin, Petruška, Velemesto, Ples na starem Dunaju ... Najbolj znan balet pa je Zelena miza ali, kakor ga je sam imenoval, Mrtvaški ples. Za ta balet je bil nagrajen v Parizu, kar mu je omogočilo delovanje v Ameriki in Angliji, kamor se je umaknil po prihodu nacistov. V Angliji je ustanovil The Jooss-Leeder School of Dance, njegova skupina pa je veliko gostovala v Južni in Severni Ameriki. Po vojni je spet prevzel vodenje Folkwangschule in ustanovil Folkwangballet. Obnovil je svoje stare balette in ustvaril nekaj novih mojstrovlin. Posebno mesto zavzema režija in koreografija opere-baleta. Predstavitelj duše in telesa. Jooss je prvi koreograf, ki je združil tehniko klasičnega baleta ter izraznost in svobodo novega plesa. Na njegovi šoli so poučevali različne plesne tehnike, kar so mu nekateri očitali kot pomanjkanje stila. Odgovarjal je, da je šola zato, da da učencu tehnično znanje in obvladovanje telesa, stil pa je naloga koreografa.</p>		Zajeto bistvo prinese 2 točki.
2	<p>♦ MARY WIGMAN: bila je Labanova učenka, delovala pa je predvsem na področju komornega in solističnega plesa. Njen ples so označevali kot »temačen, demonski, macabre« (Margaret Lloyd).</p>		Zajeto bistvo prinese 2 točki.

		<p>Sama pa je trdila, da se ples začne tam, kjer se konča gimnastika. Telo je treba pripraviti kot instrument, ples pa ni posamezen gib, ampak način, kako so gibi povezani med seboj. Svoj ples je raje kakor izrazni imenovala »novi umetniški ples«. Študirala je pri Dalcrozu, nato pa prišla k Labanu in postala njegova asistentka. Njena pot je šla strmo navzgor po prvi svetovni vojni. Leta 1920 je postala voditeljica in koreografinja dresdenskega baleta. Ustanovila je svojo šolo, iz katere so prišli mnogi znani plesalci. Njena šola je postala središče sodobnega plesa. Kot koreografinja je delovala najprej v Dresdnu, nato pa v Berlinu. Veliko je gostovala kot plesalka in kot koreografinja. Njena pomembnejša dela so: Orfej in Evridika, Catulli Carmina, Carmina Burana, Posvečenje pomladi ter mnoge druge solistične in komorne koreografije. Ukvarjala se je tudi s pisanjem, njeni pomembnejši deli sta Nemška plesna umetnost in Govorica plesa.</p>		
1	♦	<p>V Evropi je delovalo še veliko Labanovih učencev, za nas pa sta najpomembnejša Pia in Pino Mlakar. Vendar se kljub vsem prizadevanjem »izrazni ples« ali »nemški ekspresionizem« v Evropi ni uveljavil. Prizadevanja so zamrla med drugo svetovno vojno, po vojni pa se je Nemčija obrnila nazaj h klasičnemu baletu, sodobni ples pa se je preselil v Ameriko.</p>		Zajeto bistvo prinese 1 točko.
Skupaj	10	Morebitni drugi podatki prinesejo še do 2 točki, vendar skupaj v 15. nalogi največ 10 točk.		

Skupno število točk: 50